

AZ ELŐTERJESZTÉS SORSZÁMA: 148 .
MELLÉKLET: - db

TÁRGY: *Javaslat az Állami Számvevőszék Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata a helyi adók rendszerében a hatékonyság és az eredményesség érvényesülésének 2010. évi, 2006-2009. évekre kiterjedő ellenőrzésére teendő intézkedésekre*

E L Ő T E R J E S Z T É S

SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖZGYŰLÉSÉNEK
2010. június 24-ei ÜLÉSÉRE

ELŐTERJESZTŐ:

Horváth István polgármester

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:

Kovács Lászlóné adóosztály-vezető

ELŐADÓ:

Amreinné dr. Gál Klaudia aljegyző

KEZELÉSI MEGJEGYZÉS:

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

EGYÉB SZERVEZET:

MEGTÁRGYALTA:

Pénzügyi Bizottság

Jogi és Ügyrendi Bizottság

Gazdasági és Mezőgazdasági Bizottság

HATÁROZAT SZÁMA:

.../2010.(...) PB határozat

.../2010. (...) JÜB határozat

.../2010.(...) GMB határozat

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:

Javaslat az Állami Számvevőszék Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata a helyi adók rendszerében a hatékonyság és az eredményesség érvényesülésének 2010. évi, 2006-2007-2008-2009. évekre kiterjedő ellenőrzésére teendő intézkedésekre

Tisztelt Közgyűlés!

Az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2. § (4) bekezdése az ÁSZ feladatkörébe utalja a helyi önkormányzatok adóztatási tevékenységének ellenőrzését. E jogkörben 2010. január-áprilisig - 2006-2009. évekre kiterjedően - az Állami Számvevőszék vizsgálatot folytatott Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata adóhatóságnál a hatékonyság és az eredményesség érvényesülése a helyi adók rendszerében tárgykörben.

Az ellenőrzés kiterjedt a helyi adópolitika alakítására, a helyi adó bevételek felhasználási céljaira, az arról történő tájékoztatásra, a helyi jogalkotásra. Magában foglalta a vizsgálat az önkormányzati adóigazgatás, végrehajtás, adóellenőrzés hatékonyságát, az eljárások során hozott döntésekkel szembeni jogorvoslatokat, fizetési könnyítési, illetve méltányossági ügyekben hozott döntéseket.

A vizsgálat célja annak értékelése volt, hogy:

- a helyi adókról szóló törvény, illetve az önkormányzati adóhatóság által beszedett egyes adókkal összefüggő jogszabályok módosításai, az önkormányzati adóigazgatás szakmai felügyelete elősegítette-e az önkormányzati adóbevételek növekedését;
- a képviselő-testületek a törvényben megállapított felső adómérték, a helyi sajátosságok, az önkormányzati gazdálkodás követelményei és az adóalanyok teherviselő-képességének figyelembevételével határozták-e meg a helyi adókat, az adózás részletes szabályait;
- az önkormányzati adóigazgatásban – adók kezelése, beszedése, hátralékok behajtása – a hatékonyság, eredményesség szempontjai érvényesültek-e.

Az ellenőrzésről készített **számvevői jelentés** (a továbbiakban: jelentés) teljes terjedelmében a jegyzői titkárságon megtekinthető.

Fontos tény a jelentés azon megállapítása, hogy a Közgyűlés a törvényben meghatározott felső adómérték, a helyi sajátosságok és az önkormányzati gazdálkodás követelményei figyelembevételével határozta meg a helyi adókat, az adózás részletes szabályait.

Lényeges továbbá, hogy az adóigazgatás közvetlen kiadásai csökkentek, az előírt adók magas arányú beszedése és az adóbevételek növekedése az adóigazgatási tevékenység hatékonyságát és eredményességét tükrözi.

A lefolytatott adóellenőrzések során a hatékonyság követelményeivel szemben a szabályszerűség és szakszerűség elvei kerültek előtérbe, ezért a jelentés alapján az önkormányzati adóigazgatásban a hatékonyság, eredményesség szempontjai részben érvényesültek.

Az ellenőrzés megállapításai, javaslatait a jelentés 34-38. oldalai tartalmazzák.

A konkrét javaslatokra az alábbiakban teszem meg az észrevételeket, illetve a jogszabályok maradéktalan betartása érdekében szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatokat. A határozati javaslat mellékletét képező intézkedési tervben a végrehajtásra vonatkozóan határidőket megjelölve tüntetjük fel a konkrét feladatainkat annak érdekében, hogy a törvényi előírásoknak megfeleljünk.

1. A jogharmonizáció miatt a vállalkozók részére nyújtható kedvezmények, mentességek a helyi adó törvény rendelkezéseit nem sértették.

2010. január 1. napjától hatályos helyi iparűzési adóról szóló rendelet az ideiglenes jelleggel végzett piaci és vásároló tevékenység után fizetendő iparűzési adó alól mentességet biztosított, mely rendelkezés ellentétes a helyi adó törvényben foglaltakkal.

A jogsértés megszüntetése érdekében az iparűzési adóról szóló 26/2009. (XII.22.) rendelet módosítása szükséges. A módosítás technikai jellegű, mert a piaci, vásároló tevékenységet folytató adózókat eddig sem terhelte adófizetési kötelezettség, a jövőben azonban ennek technikai megoldása, hogy az Önkormányzat nem állapít meg adómértéket a piaci és vásároló tevékenységet folytatókra, ezzel valamennyi adókötelezettség alól mentesíti őket.

2. Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 118. § alapján a helyi **önkormányzat rendeletében meghatározott tartalommal** kell kimutatni:

a) az adott helyi önkormányzat összevont költségvetési mérlegét, elkülönítetten a helyi kisebbségi önkormányzat mérlegét,

b) a többéves kihatással járó döntések számszerűsítését évenkénti bontásban és összesítve,

c) a közvetett támogatásokat (pl. adóelengedéseket, adókedvezményeket) tartalmazó kimutatást.

A költségvetési rendelet és a zárszámadási rendelet nem külön önkormányzati rendelet alapján tartalmazta a törvényi kötelezettség alapján előírtakat. A jelentés azonban szükségesnek ítéli, hogy önkormányzati rendeletben is szabályozásra kerüljön ezen kérdéskör.

3. Az adóztatás eredményességének javítása érdekében feladatok meghatározása a jegyző részére.

Az önkormányzat adópolitikája iránymutatással szolgál az adóztatási célok megvalósítására, bár külön a jegyzőt konkrét feladatok megoldására nem kötelezi. Az adóosztály vezetőjének, illetve dolgozóinak munkaköri leírása és a teljesítménykövetelmények határozzák meg a konkrét feladatokat, mellyel az adóztatás hatékonyabbá tehető.

4. Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 118. § alapján a helyi önkormányzatok költségvetésének előterjesztésekor a képviselő-testület részére tájékoztatásul a következő mérlegeket és kimutatásokat kell - szöveges indokolással együtt – bemutatni: a helyi önkormányzat rendeletében meghatározott tartalommal a közvetett támogatásokat (pl. adóelengedéseket, adókedvezményeket) tartalmazó kimutatást.

A helyi önkormányzatok zárszámadásának előterjesztésekor a képviselő-testület részére tájékoztatásul a következő mérlegeket és kimutatásokat kell - szöveges indokolással együtt - bemutatni: a közvetett támogatásokat (pl. adóelengedéseket, adókedvezményeket) tartalmazó kimutatást.

Ezen kimutatások számszakilag minden esetben elkészültek. A jövőben részletes szöveges indokolással fogjuk kiegészíteni. Az éves, illetve féléves beszámolók keretében a testület tájékoztatása részletes szöveges indokolással ellátva minden esetben megtörtént.

5. Az adóellenőrzés, valamint a végrehajtás a jelentésben kiemelt szerepet kapott, melynek keretében a számvető javasolja a személyi feltételek javítását.

A szűkülő létszámkeret miatt mind az adóellenőr, mind pedig a végrehajtó kapcsolt munkakörben, az egyéb adóigazgatási feladatok ellátása mellett látja el ezt a tevékenységet. (Korábban ezeket a feladatokat egy-egy ügyintéző látta el.)

Az adóellenőr emiatt csak korlátozott számú adóellenőrzést tud lefolytatni. Az ellenőrzés számosságát befolyásolja az a tény is, hogy az egyes adóvizsgálatok eltérő munkaidő-

szükséglettel rendelkeznek: egy egyéni vállalkozót nyilván rövidebb idő alatt lehet levizsgálni, mint egy nagyvállalkozást. További tény az is, melyet a jelentés is tartalmaz, hogy jelenleg magasabban kvalifikált munkaerő végzi az ellenőrzéseket, részletesebb vizsgálatokat folytat le, melyek több esetben igénybe veszik a jogszabály által biztosított időtartamot (30 nap). Befolyásolja továbbá a munkavégzést az adózók együttműködési készsége is, mely nem minden esetben megfelelő.

A végrehajtási feladatok az elmúlt két évben jelentősen megnövekedtek. Ez nem csak az önkormányzati adatokat foglalja magában, hanem az adók módjára kimutatott köztartozások behajtását is. Új elem a végrehajtásban a közigazgatási bírság adók módjára történő behajtása, valamint a hulladékszállítási díj hátralékot is adók módjára kell behajtani. E tételekkel megkétszereződött a más szerv részére történő végrehajtási cselekmények száma.

Eredményesebb ellenőrzés, illetve végrehajtás akkor lenne elérhető, ha az ügyintézők csak ezzel a feladattal foglalkozhatnának, amihez azonban létszámbővítés lenne szükséges.

Ugyanakkor véleményünk szerint mindkét munkaterületen jó eredmények mutathatók fel, az eredményesség csökkenése 2009. évben nyilván a gazdasági környezetben bekövetkezett változásnak is betudható.

6. A végrehajtási eljárás során felmerülő végrehajtási költségek jogszabály szerinti megállapítása.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 163. § alapján a végrehajtással kapcsolatban felmerült költség, így különösen az alkalmazott becsüés díjazása, a szállítási, tárolási, értékesítési és egyéb költség az adózót, illetve az adók módjára behajtandó köztartozás fizetésére kötelezettet terheli.

Az adóhatóság a költségekről végzést hoz, amelynek összege ingó- és ingatlan-végrehajtás esetén nem lehet kevesebb 5000 forintnál.

A jogszabályban felsorolt költségeket az adóhatóság nem alkalmazza. Az egyéb költségek körébe a postaköltség, a felhasznált papír költsége tartozhat, mely olyan alacsony összegű tétel, hogy nem áll arányban a megtérülése érdekében elvégzendő feladatokkal. A megállapított végrehajtási költségről ugyanis új eljárás keretében végzést kell hozni, kézbesíteni kell az érintett részére, ha pedig jogerőre emelkedett „jogerőztetni” kell, és utána indítható csak a végrehajtás. Ez olyan további adminisztrációs terheket róna az ügyintézőre, mely az érdemi munkavégzést hátráltatná. *Természetesen, ha olyan végrehajtással kapcsolatos költség merül fel, melyet az önkormányzatnak más személy vagy szerv részére kell megfizetni, a jogszabályi előírásoknak megfelelő eljárást az adóhatóság lefolytatja.*

Az adók módjára behajtandó köztartozások esetében a legnagyobb tételt a rendőrhatalóság által kimutatott helyszíni, szabálysértési és közigazgatási bírságok teszik ki. Mivel a mindenkori költségvetési törvény alapján eredményes behajtást követően ez önkormányzati bevétel (közigazgatási bírság esetén a befolyt összeg 25 %-a), a kimutató hatóság költség megelőlegezésre nem kötelezhető. Megjegyezni kívánom továbbá, hogy az ügyintéző ezen feladatellátással kapcsolatos bérköltsége – lévén szó kötelező feladatellátásról – nem terhelhető a hátralékosra.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megtárgyalni, és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Szekszárd, 2010. június 17.

Amreinné dr. Gál Klaudia
aljegyző

Határozati javaslat

Szekszárd Megyei Jogú Város Közgyűlése megismerte az Állami Számvevőszék Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata a helyi adók rendszerében a hatékonyság és az eredményesség érvényesüléséről készült jelentést és ennek alapján – a feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében – elfogadja a határozat mellékletét képező intézkedési tervet. Felkéri a polgármestert, hogy az intézkedési terv végrehajtásáról 2011. májusi ülésén számoljon be a Közgyűlésnek.

Határidő: 2011. május

Felelős: Horváth István polgármester

I n t é z k e d é s i t e r v
az Állami Számvevőszék Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata jelentésében a helyi adók rendszerében a hatékonyság és az eredményesség érvényesülésének érdekében foglalt javaslatok végrehajtására

Állami Számvevőszék Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata a helyi adók rendszerében a hatékonyság és az eredményesség érvényesülése tárgyában tartott átfogó ellenőrzéséről készült jelentésében feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében a következő intézkedések végrehajtására utasítja a polgármestert, illetve a jegyzőt:

A jogszabályi előírások maradéktalan betartása, valamint a hatékonyság és eredményesség javítása érdekében:

1. *Az ideiglenes iparűzési adóra vonatkozó jogsértés megszüntetése érdekében az iparűzési adóról szóló 26/2009. (XII.22.) rendelet módosítása.*

Felelős: polgármester

Határidő: 2010. szeptember

2. *Önkormányzati rendelet alkotása a költségvetési és a zárszámadási rendeletek tartalmi követelményeire vonatkozóan az Áht. 118. §-ban foglalt előírások alapján.*

Felelős: polgármester

Határidő: 2010. december 31.

3. *Az adóztatás eredményességének javítása érdekében a Közgyűlés által - a jegyző, mint elsőfokú adóhatóság számára – feladatokat meghatározása.*

Felelős: polgármester

Határidő: 2010. december 31.

4. *Az adóellenőrzés és az adóvégrehajtás személyi feltételeinek javítása*

E két kiemelten értékelt adóigazgatási tevékenység személyi feltételei - elsősorban az ellenőrzés területén - létszámbővítéssel tehető hatékonyabbá. A munkáltatói jogkör gyakorlója és az adóosztály vezetője mindazonáltal vizsgálja meg az egyes feladatkörök átcsoportosításának lehetőségeit.

Felelős: aljegyző, adóosztály-vezető

Határidő: 2010. december 15.

5. *Az önkormányzat a költségvetési és a zárszámadási rendeletek mellékletében a helyi rendeletben biztosított kedvezmények, mentességek miatti támogatást az Áht. 118. §-ában foglaltaknak megfelelően, szöveges indokolással történő részletes bemutatása.*

Felelős: aljegyző, adóosztály-vezető

Határidő: 2011. április 30.

6. *Képezze felülvizsgálat tárgyát, hogy az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 163. § alapján a végrehajtási eljárás során felmerülő költségek milyen mutatók alapján kerüljenek a kötelezettre terhelésre oly módon, hogy érvényesüljön a költség-haszon elve.*

Felelős: aljegyző, adóosztály-vezető

Határidő: folyamatos